

Podklad k návrhu alokačného kľúča k stratégii SK RIS3 2021+ na obdobie 2025-2027

Kontext:

Podnet na definovanie alokačného kľúča pre domény RIS3 vznikol na 31. zasadnutí Rady vlády pre vedu, techniku a inovácie (ďalej len „RVVTI“). Zo strany predsedníctva RVVTI bol poverený predseda Slovenskej akadémie vied prof. RNDr. Pavol Šajgalík, DrSc. zostavením pracovnej skupiny na vypracovanie návrhu alokačného kľúča.

Pod vedením pána Šajgalíka bola vytvorená pracovná skupina v zložení:

- prof. RNDr. Miroslava Rabajdová, PhD. - ÚPJŠ Košice;
- doc. Ing. Štefan Rosina. PhD. – Matador Group;
- Ing. Mgr. Tibor Gregor – Klub 500;
- Ing. Alena Sabelová, PhD. – štátna tajomníčka UPPV POZE;
- Ing. Ladislav Šimko – generálny riaditeľ sekcie riadenia programu Slovensko a koordinácie fondov EÚ, MIRRI.

Cieľom stanoveného alokačného kľúča má byť zlepšenie účelnosti a efektívnosti investícií z verejných zdrojov do výskumu, vývoja a inovácií so zohľadnením potrieb slovenskej ekonomiky a absorpčnej kapacity vedeckých tímov na univerzitách, SAV a v podnikoch.

Dopad:

Na základe schváleného predloženého alokačného kľúča by malo dôjsť k prerozdeleniu zdrojov, ktoré sú podmienené súladom s SK RIS3 2021+ (v zmysle uznesenia č. 46 z 5. februára 2025 ide o súťažné zdroje, vrátane finančných nástrojov z Plánu obnovy a odolnosti (ďalej len „POO“), Programu Slovensko 2021-2027 (ďalej len „PSK 2021-2027“) a zdroje zo štátneho rozpočtu)). Z rokovaní pracovnej skupiny vzišiel konsenzus, že **v súčasnom období je záväznosť alokačného kľúča veľmi otázná a ťažko dosiahnuteľná s ohľadom na riadiace, metodické a implementačné mechanizmy**, ktoré boli schválené ako súčasť Partnerskej dohody, Programu Slovensko, Národnej stratégie výskumu, vývoja a inovácií a reformy z POO komponentu 9 (Záväzná metodika riadenia, financovania a hodnotenia podpory výskumu, vývoja a inovácií).

Záväznosť a implementácia alokačného kľúča:

Vzhľadom k vyššie uvedenému je pre obdobie navrhovanej platnosti alokačného kľúča (2025-2027) ich **význam a úloha cielená najmä ako podporný nástroj k validovaniu miery koncentrácie zdrojov naprieč doménami z už vyhlásených výziev** (ex-post hodnotenie výziev) a modifikácia investičných potrieb pre nadchádzajúce výzvy so zohľadnením tohto kľúča v období 2025-2027.

Ďalšie kroky pre implementáciu alokačného kľúča:

Ex-post vyhodnotenie všetkých výziev podmienených súladom s SK RIS3 2021+ v období od schválenia stratégie tzn. 2021-2024 na úrovni identifikácie doménovej príslušnosti projektu a odvetvovej klasifikácie ekonomických činností NACE. Následné vyhlasovanie výziev v období rokov 2025-2027 môže byť v závislosti na záveroch ex-post hodnotenia modifikované s prihliadnutím na napĺňanie percentuálneho podielu domén uvedených v tabuľke nižšie.

Po skončení obdobia platnosti súčasného návrhu alokačného kľúča by malo dôjsť k ich opätovnému prehodnoteniu (na základe záverov z ex-post analýzy výziev) s účinnosťou od roku 2028 a následnému zohľadneniu tohto kľúča v rámci nového programového obdobia Fondov EÚ a štátneho rozpočtu, vrátane zabezpečenia mechanizmu pre ich dosiahnutie v implementačnej fáze.

Návrh alokačného kľúča pre obdobie rokov 2025-2027:

Návrh modelu alokačného kľúča predstavuje východisko pre štruktúrovanú podporu VVal v dvoch úrovniach

- Horizontálna úroveň – objem vo výške 20 % z celkovej disponibility VVal zdrojov pre podporu tém s presahom na všetky sektory ekonomiky (a domény SK RIS3 2021+)
 - robotizácia
 - automatizácia
 - umelá inteligencia
- Vertikálna úroveň – objem vo výške 80 % z celkovej disponibility VVal zdrojov pre podporu domén SK RIS3 2021+ podľa % pomeru vyplývajúceho z alokačného kľúča, z toho
 - 70 % pre tematické oblasti podpory VVal projektov
 - 10 % na disruptívny/prelomový výskum v rámci domén SK RIS3 2021+

Čísla uvedené v tabuľke nižšie predstavujú upravený pôvodný návrh analýzy VAIA zo strany členov pracovnej skupiny, ktoré boli vypracované na základe dátových vstupov (*dátach o daňovom superodpočte na výskum a vývoj; podiele exportu; ekonomickej pridanej hodnote; počte podnikových zamestnancov na výskum a vývoj; medzinárodnej výkonnosti v výskume a vývoji (počet projektov a podiel získaných zdrojov v 7. rámcovom programe a Horizon 2020); publikačnej činnosti (% publikácií a citácií); úspešnosti v projektoch APVV (% podiel získaných zdrojov); úspešnosti v projektoch Komponentu 9 POO (% podiel projektov)*).

Predkladaný alokačný kľúč predstavuje kompromisný návrh schválený zo strany členov pracovnej skupiny pod vedením pána Šajgalíka.

Doména	Podiel alokácie
1. Inovatívny priemysel pre 21. storočie	38%
2. Mobilita pre 21. storočie	18%
3. Digitálna transformácia Slovenska	12%
4. Zdravá spoločnosť	16%
5. Potravinová konkurencieschopnosť a klimatická odolnosť	16%
Spolu	100%

Otvorené témy z prípravy alokačného kľúča:

Z diskusie pracovnej skupiny pod vedením pána Šajgalíka vzišla potreba definovať mieru % podielu zdrojov, ktorý by v rámci súťažného financovania a finančných nástrojov nemal byť predmetným kľúčom dotknutý.

Závery diskusie viedli k potrebe otvorenia tejto témy na zasadnutí RVVTI. RVVTI by mala v rámci svojho stanoviska zohľadniť diskusiu o potrebe 0 %, 5 % alebo 10 % zastúpenia zdrojov na tzv. disruptívny/prelomový výskum v zmysle európskych štandardov Horizon Europe a vychádzajúc z metodiky European Innovation Council: <https://apre.it/wp-content/uploads/2022/02/EIC-Emerging-Tech-and-Breakthrough-Innov-report-2022-1502-final.pdf>.